

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

गण्डकी प्रदेश कार्यालय, पोखरा

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०८४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली,
२०८५ को नियम ३ बमोजिम प्रकाशित त्रैमासिक कार्यसम्पादन विवरण (प्रमुख
क्रियाकलापहरु)

कार्तिक देखि पुससम्म^१
आ.व. २०८१/०८२

प्रकाशन गर्ने
खिमलाल सुवेदी
सूचना अधिकारी
दर्ता नं: द३९
दर्ता मिति: २०८१/१०/३०

विषयसूचि

१. परिचय	३
२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार	३
३. आयोगको सांगठनिक संरचना	५
४. आयोगको यस कार्यालयमा रहेको कर्मचारी संख्या, दरवन्दी विवरण तथा विभिन्न शाखाहरुको कार्यविवरण	६
५. गण्डकी प्रदेश कार्यालय पोखराबाट प्रदान गरिने सेवाहरु :	९
६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि :	१०
७. सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको विवरण : (२०८१ कार्तिक देखि पुस मसान्त सम्म)	१०
८. सुचनाको हक सम्बन्धी कार्य	१४
९. यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु :	१४

आयोगको संक्षिप्त परिचय :

१. परिचय

मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ बमोजिम २०५७ जेठ १३ मा स्थापना भएको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बाट संवैधानिक निकायको रूपमा रहेको छ । नेपालको विद्यमान संविधानमा पनि आयोग संवैधानिक निकायको रूपमा छ ।

संविधानको भाग २५ को धारा २४८ र २४९ मा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । संविधानको धारा २४८ अनुसार आयोगमा अध्यक्ष १ र अन्य ४ जना सदस्य गरी पाँच जना रहने व्यवस्था छ । राष्ट्रपतिले संवैधानिक परिषदको सिफारिसमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका अध्यक्ष र सदस्यको नियुक्ति गर्ने व्यवस्था छ । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले छ, वर्षको हुन्छ । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग एक स्वक्रियाशील (Pro-active) पीडितमुखी संस्था हो । आयोगका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरु मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनसँग सम्बन्धित हुन्छन् तथ्यसैले आयोगका जुनसुकै कार्यालय / विभाग / महाशाखा / शाखा / एकाईले गर्ने क्रियाकलापले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धन गरिरहेको हुन्छ । मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धनको लागि आयोगले सरकार, राज्यका अन्य अंगहरु तथा नागरिक समाजसँग सहकार्य गर्दछ ।

(क) आयोगको दूरदृष्टि : जीवन, मर्यादा, समानता र स्वतन्त्रताको अधिकारः दिगो शान्ति र सम्वृद्धिको आधार

(ख) आयोगको ध्येय : मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र मानव अधिकार शिक्षा मार्फत मानव अधिकार सस्कृतिको विकास गर्ने ।

(ग) आयोगको लक्ष्य : जीवन, मर्यादा, समानता र स्वतन्त्रतासँग सम्बन्धित संविधान, प्रचलित कानून तथा नेपाल पक्ष भएका अन्तराष्ट्रिय सन्धिहरूमा निहित हक अधिकार उपभोगको वातावरण सुनिश्चित गर्ने ।

(घ) आयोगको मूल्य मान्यता : स्वतन्त्रता, समानता र विभेदको अन्त्य, मर्यादा, विधिको शासन, पहुँच, जवाफदेहिता, लैडिंगक समानता, निष्पक्षता, स्वतन्त्रता र स्वायत्तता, पारदर्शिता, सहभागिता र समावेशीकरण, विविधताको सम्मान, सदाचारिता ।

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार :

मानव अधिकारको संरक्षण र सम्बद्धन आयोगको प्रमुख कार्य हो । नेपालको वर्तमान संविधानको धारा २४९ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरिएको छ । यस्तै मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८ को दफा ४ मा समेत आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकारको उल्लेख गरी आयोगको काम,

कर्तव्य र अधिकारलाई थप स्पष्टता गरिएको छ । नेपालको संविधानको धारा २४९ मा उल्लेख भए अनुसार आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको छ :

(१) मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र संवर्धन तथा त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्नु राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपधारा (१) मा उल्लिखित कर्तव्य पूरा गर्न लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले देहाय बमोजिमका काम गर्नेछ :-

(क) कुनै व्यक्ति वा समूहको मानव अधिकार उल्लंघन वा त्यसको दुरुत्साहन भएकोमा पीडित आफै वा निजको तर्फबाट कसैले आयोग समक्ष प्रस्तुत वा प्रेषित गरेको निवेदन वा उजूरी वा कुनै स्रोतबाट आयोगलाई प्राप्त भएको वा आयोगको जानकारीमा आएको विषयमा छानबिन तथा अनुसन्धान गरी दोषी उपर कारबाही गर्न सिफारिस गर्ने,

(ख) मानव अधिकारको उल्लंघन हुनबाट रोक्ने जिम्मेवारी वा कर्तव्य भएको पदाधिकारीले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा नगरेमा वा कर्तव्य पालन नगरेमा वा जिम्मेवारी पूरा गर्न वा कर्तव्य पालन गर्न उदासीनता देखाएमा त्यस्तो पदाधिकारी उपर विभागीय कारबाही गर्न सम्बन्धित अधिकारी समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ग) मानव अधिकार उल्लंघन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका विरुद्ध मुद्दा चलाउनु पर्ने आवश्यकता भएमा कानून बमोजिम अदालतमा मुद्दा दायर गर्न सिफारिस गर्ने,

(घ) मानव अधिकारको चेतना अभिवृद्धि गर्न नागरिक समाजसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,

(ङ) मानव अधिकारको उल्लंघनकर्तालाई विभागीय कारबाही तथा सजाय गर्न कारण र आधार खुलाई सम्बन्धित निकाय समक्ष सिफारिस गर्ने,

(च) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित कानूनको आवधिक रूपमा पुनरावलोकन गर्ने तथा त्यसमा गर्नु पर्ने सुधार तथा संशोधनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

(छ) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि वा समझौताको नेपाल पक्ष बन्नु पर्ने भएमा त्यसको कारणसहित नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने र नेपाल पक्ष बनिसकेका सन्धि वा समझौताको कार्यान्वयन भए वा नभएको अनुगमन गरी कार्यान्वयन नभएको पाइएमा त्यसको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,

- (ज) मानव अधिकारको उल्लंघनका सम्बन्धमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले गरेको सिफारिस वा निर्देशन पालना वा कार्यान्वयन नगर्ने पदाधिकारी, व्यक्ति वा निकायको नाम कानून बमोजिम सार्वजनिक गरी मानव अधिकार उल्लंघनकर्ताको रूपमा अभिलेख राख्ने ।
- (३) मानव अधिकार आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा वा कर्तव्य पालना गर्दा देहाय बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछः-
- (क) कुनै व्यक्तिलाई आयोग समक्ष उपस्थित गराई जानकारी वा बयान लिने वा बकपत्र गराउने, प्रमाण बुझ्ने, दशी प्रमाण दाखिला गर्न लगाउने सम्बन्धमा अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गर्ने,
- (ख) मानव अधिकारको गम्भीर उल्लंघन हुन लागेको वा भइसकेको सूचना आयोगले कुनै किसिमबाट प्राप्त गरेमा कुनै व्यक्ति वा निजको आवास वा कार्यालयमा विना (छ) सूचना प्रवेश गर्ने, खानतलासी लिने तथा त्यसरी खानतलासी लिंदा मानव अधिकारको उल्लंघनसँग सम्बन्धित लिखत, प्रमाण वा सबुत कब्जामा लिने,
- (ग) कुनै व्यक्तिको मानव अधिकार उल्लंघन भइरहेको कुरा जानकारी भई तत्काल कारबाही गर्नु पर्ने आवश्यक देखिएमा विना सूचना सरकारी कार्यालय वा अन्य ठाउँमा प्रवेश गर्ने र उद्धार गर्ने,
- (घ) मानव अधिकारको उल्लंघनबाट पीडितलाई कानून बमोजिम क्षतिपूर्ति दिन आदेश दिने ।
- (४) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार सो आयोगको अध्यक्ष, कुनै सदस्य वा नेपाल सरकारको कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधीनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (५) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।
- (६) संविधानको धारा २४९ बमोजिमका संवैधानिक निकायले आफूले गरेको काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्नेछ र राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्री मार्फत त्यस्तो प्रतिवेदन संघीय संसद समक्ष पेश गर्न लगाउने भन्ने व्यवस्था भए बमोजिम आयोगले आफ्नो वार्षिक प्रतिवेदन राष्ट्रपति समक्ष पेश गर्दछ ।

३. आयोगको सांगठनिक संरचना

आयोगको केन्द्रीय कार्यालय लगायत ७ वटा प्रदेश कार्यालयहरु र ३ वटा शाखा कार्यालयहरु गरी देशभरी ११ ओटा कार्यालयहरु स्थापना भई संचालनमा रहेका छन् । यस प्रदेश कार्यालय अन्तर्गत विभिन्न पदमा गरी १८ दरवन्दी संख्या रहेको छ ।

४.आयोगको यस कार्यालयमा रहेको कर्मचारी संख्या, दरवन्दी विवरण तथा विभिन्न शाखाहरुको कार्यविवरण

क.सं	तह	पद	कुल संख्या	दरवन्दी संख्या	कार्यरत संख्या	खाली
१	प्रथम श्रेणी	सहसचिव	१	१	०	
२	द्वितीय श्रेणी	उपसचिव	१	०	१	
३	तृतीय श्रेणी	अधिकृत	६	५	१	
४	सहायक प्रथम	सहायक प्रथम	३	२	१	
५	श्रेणीविहिन	सवारी चालक	२	१	१	जना काज काठमाण्डौ
६	श्रेणीविहिन	कार्यालय सहयोगी	२	२	०	
७	श्रेणीविहिन	सुरक्षा गार्ड	३	२	१	

४.१. कार्यालय प्रमूखले गर्ने कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- कार्यालयको प्रशासनिक तथा आर्थिक क्रियाकलाप संचालनको लागि अद्वितीयारी लिने खाता संचालन गर्ने गराउने ।
- मानव अधिकार उल्लंघनका उजुरीउपर अनुसन्धान गर्ने तथा अनुसन्धान योजना बनाउने क्रममा सम्बन्धित अधिकृतलाई सुझाव दिने ।
- अनुसन्धान प्रक्रिया र सम्बन्धित अधिकृतले तयार गरेको अनुसन्धान प्रतिवेदनमा स्वीकार्य मापदण्ड अनुसार कार्य भए नभएको जाँच गर्ने ।
- कार्यालयको कार्ययोजना बमोजिम कार्य गर्ने आवश्यक मार्गदर्शन गर्ने, मानव अधिकार अवस्थाको बारेमा सचेत रही निरन्तर अनुगमन गर्ने साथै मानव अधिकार उल्लंघनका भैपरी आउने र आकस्मिक घटनाहरुको अनुगमन गर्ने गराउने ।
- उजुरीउपर अनुसन्धान सम्पन्न भैसकेको फाइलहरु आफ्नो राय सहितको टिप्पणी उठाई निर्णयको लागि केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गर्ने ।
- मानव अधिकार सम्बद्धनात्मक गतिविधिहरु संचालन गर्ने गराउने ।
- प्रदेश स्तरमा मानव अधिकार रक्षकहरु, मानव अधिकारका क्षेत्रमा कार्य गर्ने विभिन्न संघसंस्थाहरुसँग आयोगको सम्बन्ध विस्तार र सुदृढीकरणको लागि आवश्यक पहल गर्ने ।

- कार्यालयमा संचालित सम्पूर्ण क्रियाकलाप र कार्यक्रमहरुको बारेमा पूर्ण रूपमा जिम्मेवार, जवाफदेही र उत्तरदायी बन्ने ।
- सुपरीवेक्षण गरी सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई आवश्यक दिशा निर्देश गर्ने ।
- दैनिक तथा मासिक प्रतिवेदन तयार गर्न लगाई केन्द्रीय कार्यालयमा पेश गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार केन्द्रीय कार्यालय लगायत सरकारी निकायहरु, नागरिक समाजहरु सँग समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने ।

४.२. अनुसन्धान र अनुगमन शाखाले गर्ने कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- मानव अधिकार उल्लंघनको घटनाहरुको उजुरी ग्रहण गर्ने,
- मानव अधिकार उल्लंघनका घटनामा अनुसन्धान तथा अनुगमन गर्ने ।
- मानव अधिकार उल्लंघन सम्बन्धी घटनाहरुको अनुसन्धानको सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुमा पत्राचार, ताकेता, पुनः ताकेता गर्ने आदि ।
- उजुरीहरुको अनुसन्धान सम्पन्न गरी निर्णय गर्नुभन्दा पूर्व अनुसन्धानबाट प्राप्त तथ्यहरुको आधारमा सम्बन्धित सरोकारवाला पक्षहरुलाई प्रतिक्रियाको लागि पत्राचार गर्ने,
- अनुसन्धान सम्पन्न भैसकेको उजुरीउपर निर्णयको लागि कार्यालय प्रमुखसमक्ष राय तथा परामर्शको लागि उजूरी फाइलहरु पेश गर्ने,
- मानव अधिकार प्रवर्द्धनात्मक गतिविधिहरु संचालन गर्ने, आवश्यक समन्वय गर्ने आदि ।
- विभिन्न तालिम, गोष्ठी, अन्तर्रक्षियाहरुमा सहभागी भई मानव अधिकार सम्बद्धन र संरक्षणमा सधाउने,
- विभिन्न घटना तथा मानव अधिकार अवस्थाको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने ।

४.३. उजूरी शाखा :

- मानव अधिकार उल्लंघन सम्बन्धी उजूरी ग्रहण गर्ने ।
- उजूरी, कारवाही सम्बन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- पीडितहरुलाई अन्य निकायको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका विषयबस्तुहरुको सन्दर्भमा परामर्श प्रदान गरी सम्बन्धित निकायमा जानको लागि आवश्यक सहयोग गर्ने,

४.४. सूचना अधिकारीको कार्यहरु :

- कार्यालयका प्रमूख क्रियाकलापहरुको अद्यावधिक गर्ने ।
- अद्यावधिक सुचनाहरु आवश्यक परेको खण्डमा सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ बमोजिम कुनै पनि निकाय वा व्यक्तिलाई उपलब्ध गराउने ।
- त्रैमासिक कार्यसम्पादन विवरण प्रकाशन गर्ने,

४.५. प्रशासन शाखाः यस शाखाले गर्ने कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- आवश्यक प्रशासनिक चिठीपत्रहरु तयार गर्ने र पठाउने ।
- अन्य शाखाहरुबाट माग भएका बस्तु र सेवाको उपलब्ध गराउन पहल गर्ने, आवश्यक समन्वय गर्ने,
- जनशक्ति व्यवस्थापन (कर्मचारी सरुवा, पदपूर्ति र स्वीकृति सम्बन्धि कार्य) हरुको अभिलेख राख्ने,
- कार्यालय व्यवस्थापन, दैनिक प्रशासनिक कार्यहरु संचालन तथा कर्मचारीहरुको विदाको अभिलेखीकरण गर्ने,
- सबै शाखाहरुबाट कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने सामानहरुको विवरण माग गरी सामानहरुको खरिद प्रक्रिया अघि बढाउन समन्वय गर्ने,
- चिठीपत्र दर्ता, चलानी र सम्बन्धित शाखामा बुझाउने व्यवस्था गर्ने,
- रेकर्ड फाइल, चिठीको खाम, ब्रोसर्स लगायत विभिन्न सामग्रीहरुको प्रकाशन गर्ने प्रक्रियाको आवश्यक समन्वय गर्ने,
- भण्डार शाखाको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- स्टाफ बैठकको समन्वय गर्ने र माइनुट तयार गर्ने,
- अतिथि सत्कारको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- कार्यालयमा प्राप्त सम्पूर्ण सामग्रीहरुको रेकर्ड राख्ने, चेक जाँच गर्ने,
- प्रशासनिक सुपरिवेक्षण गर्ने,

४.६. आर्थिक प्रशासन शाखाले गर्ने कार्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- कार्यालय प्रमुखको निर्देशनमा रही खाता संचालन गर्ने गराउने
- को.ले.नि.का.संग समन्वय गर्ने
- कर्मचारीहरुलाई तलव भत्ताको वितरण गरी अभिलेख राख्ने,
- पेशकी दिने, त्यसलाई फर्झ्यौट गर्ने तथा उक्त कार्य गर्दा आवश्यक कागजातहरु मिलेनमिलेको चेकजाँच गरी सम्बन्धीत अधिकारीलाई नपुग कागजातहरु माग गर्न सूचित गर्ने,
- आन्तरीक तथा वाह्य लेखापरिक्षण कार्यमा समन्वय गर्ने ।
- कार्यालयको कामको शिलशिलामा रकम अभाव भए केन्द्रिय कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन महाशाखासंग आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- आर्थिक कारोबारको लेखा राख्ने ।

- आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने ।
- वित्तिय स्रोत तथा आयोगका निर्णय र कार्यहरूबाट पर्न जाने वित्तिय असरको अभिलेखन गर्ने ।
- आर्थिक प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने

४.७. सूचना प्रविधि र मानव अधिकार स्रोत केन्द्र

- आयोगको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सूचना प्रविधिलाई चुस्तदुरुस्त राख्ने,
- सूचना प्रविधि सम्बन्धी विषयमा सुझाव दिने,
- सूचना प्रविधि उपकरणहरूको रेखदेख, संचालन र संभारमा ध्यान दिने र आवश्यक समन्वय गर्ने,
- मानव अधिकार स्रोत केन्द्र व्यवस्थापन गर्ने,
- केन्द्रिय कार्यालयबाट प्राप्त भएका मानव अधिकार सम्बन्धी विभिन्न पाठ्यपुस्तकहरूको संरक्षण तथा अभिलेखन गर्ने,
- प्रकाशनहरूको वितरण र पत्राचार गर्ने,

४.८. सुरक्षा गार्ड कक्ष

- कार्यालयको सुरक्षा गर्ने तथा सुरक्षा सजगता सम्बन्धी जानकारी दिने,
- मानव अधिकार हनन र सुरक्षा स्थितिको समिक्षा गर्ने,
- सुरक्षा सम्बन्धी सल्लाह सुझाव प्रदान गर्ने,
- सुरक्षाका अन्य कामहरु सम्पादन गर्ने,

५. गण्डकी प्रदेश कार्यालय पोखराबाट प्रदान गरिने सेवाहरु :

- मानव अधिकारक उल्लंघनका घटना सम्बन्धमा गण्डकी प्रदेश अन्तर्गतका कास्की, तनहु, स्याङ्गजा, गोरखा, लमजुङ, मनाङ, पर्वत, वागलुङ, म्यागदी, मुस्ताङ र नवलपुर जिल्लाको मानव अधिकारको उल्लंघन सम्बन्धी उजुरी लिने, अनुसन्धान गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी दोषीलाई कारवाही र पीडितलाई क्षतिपूर्तिका लागि सिफारिस गर्न आयोग समक्ष पेश गर्ने,
- मानव अधिकार अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अनुगमनबाट देखिएका तथ्यको आधारमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू बारे नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्न आयोग समक्ष पेश गर्ने,
- तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रियाका माध्यमबाट मानव अधिकार शिक्षा प्रबद्धन गर्ने
- मानव अधिकारको क्षेत्रमा क्रियाशील विभिन्न गैरसरकारी संघसंस्थाहरुसँग आवश्यक समन्वय गरी मानव अधिकार सम्बद्धनात्मक गतिविधिहरु संचालन गर्ने,

- मानव अधिकारको अवस्था बारेमा नागरिक समाज लगायत विभिन्न सरोकारवालाहरुसँग अन्तर्रक्षिया तथा छलफल गरी मानव अधिकारको अवस्था समिक्षा गर्ने,

६. सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि :

- १० पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सोभन्दा माथि भएमा प्रति पेज रु. ५/- (पाँच) दस्तुर लाग्ने
- सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने
- तोकिएको अवस्थामा बाहेक आयोगका अन्य सेवामा सामान्यतया: छुटै दस्तुर नलाग्ने
- आयोगका प्रकाशनहरु निःशुल्क वितरण हुने
- सूचना बाहेक अन्य प्रकृतिका सेवा प्राप्त गर्ने अवधि कामको प्रकृतिअनुसार फरक फरक हुने
- पीडित पक्षको स्वीकृति/सहमति विना पीडितसँग सम्बन्धित कागजात, सूचना उपलब्ध गराउन नसकिने।

७. सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको विवरण : (२०८१ कार्तिक देखि पुस मसान्त

(सम्म)

- अनुगमनतर्फ

क्र.सं.	कार्यक्रमको विषय	मिति	गएको स्थान /जिल्ला	आयोगको तर्फबाट संलग्न व्यक्तिहरु/सहभागीहरु	कैफियत
१.	सहकारी रकम अपचलन सम्बन्धमा रा.स्व.पा.का सभापति रवि लामिछाने पकाउको विरोधमा रवि समर्थकले गरेको आन्दोलनको अनुगमन	२०८१/७/४,५ र २०	पोखराका विभिन्न स्थानहरु	नितु गतौला, खिमलाल सुवेदी, मोहन काफ्ले, टंक खनाल, सरोज गौली	
२.	एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रद्वारा सम्पादित गतिविधिहरुको अनुगमन	२०८१/७/२१	पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, कास्की	मोहन काफ्ले सरोज गौली	
३.	वालविवाहको अवस्था सम्बन्धमा गरिएको अनुगमन	२०८१/९/२३ देखि १०१४	वागलुङ, स्याङ्जा, तनहु र कास्कीका विभिन्न निकाय तथा समुदायहरु	खिमलाल सुवेदी मुक्तिराम सुवेदी कृष्ण अधिकारी	

अनुसन्धान तर्फ

२०८१ कार्तिक देखि पुस मसान्तसम्म यस कार्यालयवाट भएका उजूरी अनुसन्धानको विवरणः

क्र.सं	अनुसन्धान मिति	उजूरीकोविषय/अनुसन्धान सम्पन्न	जिल्ला	अनुसन्धान टोली
१	२०८१।दा५-दा६ (डेस्क अनुसन्धान)	माईनमा परि घाईते १	लमजुङ	खिमलाल सुवेदी
२	२०८१।दा२८ देखि ९।६	सम्पति क्षति ३ सुरक्षाकर्मीवाट हत्या २ उपचारमा हेलचकयाई १ <u>सुरक्षाकर्मीवाट पकाउ</u> १ जम्मा ७	म्यारदी	खिमलाल सुवेदी टंक खनाल
३	२०८१।९।१४ देखि ९।२२	सेना तथा प्रहरीवाट वेपत्ता ५ <u>हराएको</u> १ जम्मा ६	लमजुङ ^र गोरखा	मोहन काफ्ले सरोज गौली
		जम्मा अनुसन्धान संख्या १४		

यस अवधिमा निर्णयका लागि केन्द्रीय कार्यालयमा कुनै फाईल नपठाईएकोः

क्र.स	पिडित व्यक्तिको नाम, थर, ठेगाना	मानव अधिकार उल्लङ्घनको विषय	आरोपित पक्ष	फा.न. CMRS No.	निर्णय गर्नुपर्ने/ तामेली/दुंगयाउनु पर्ने

हल यस कार्यालयमा रहेका उजूरी संख्या: १२५

यस तीन महिनाको अवधिमा यस कार्यालयमा उजूरी दर्ता हुन नआएको ।

क्र.सं	उजूरीकर्ताको नाम, थर, ठेगाना	पीडितको नाम, थर, ठेगाना	उजूरी मिति	घटना मिति	उजूरीको विषय	उजूरी नं

- **पीडित उपर उपचार परामर्शः** यस अवधिमा आयोगको क्षेत्राधिकारभित्र नपर्ने तर अन्यत्र गई कानूनी उपचार प्राप्त हुने विभिन्न ११ ओटा विषयहरुमा उपचार परामर्श तथा सल्लाह दिईएको ।

- **प्रवर्द्धनात्मक गतिविधिहरुः** यस अवधिमा सम्पन्न भएका प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रमको विषय	मिति	गएको स्थान /जिल्ला	आयोगको तर्फबाट संलग्न व्यक्तिहरु/सहभागीहरु	कैफियत
.१	महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो कार्ययोजना कार्यान्वयन सम्बन्धी अन्तरक्रिया	२०८१।दा।२०	पोखरा महानगरपालिका कास्की	प्रदेश निर्देशक समिति, जिल्ला निर्देशक समितिका पदाधिकारीहरु आयोगको तर्फबाट नीतु गतौला, मोहन काफ्ले, सरोज गौली, कृष्ण अधिकारी,	
२.	७६औ अन्तराष्ट्रिय मानव अधिकार दिवसको अवसरमा आयोजित प्रभातफेरी कार्यक्रम	२०८१।दा।२५	पोखरा	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, आयोग र नागरिक समाज सम्मिलित मानव अधिकार महाभेलामा अवद्ध संघसंस्थाहरु	
३.	७६औ अन्तराष्ट्रिय मानव अधिकार दिवसको अवसरमा आयोजित व्यवसाय र मानव अधिकार विषयक अन्तरक्रिया	२०८१।दा।२५	पोखरा	व्यवसाय र मानव अधिकारको क्षेत्रमा क्रियाशील संघसंस्था, सरोकारवाला सरकारी निकायहरु	

अन्य संघसंस्थाले आयोजना गरेका कार्यक्रममा सहभागिता:

विभिन्न संघसंस्थाहरूले आयोजना गरेका मानव अधिकार सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरूमा यस कार्यालयवाट ३७ पटक सहभागिता भएको ।

स्रोतव्यक्तिको रूपमा सहभागिता

क्र.सं	विषय	आयोजक संस्था	आयोगवाट सहभागी	स्थान
१	मानव अधिकार शिक्षा	एम्नेष्टी इन्टरनेशनल द२	नितु गर्तौला मोहन काफ्ले	कास्की
२	प्रहरी कारबाही तथा मानव अधिकार	गण्डकी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र	खिमलाल सुवेदी	कास्की
३.	मानव अधिकार रक्षक र उनीहरूको अधिकार	मानव अधिकार महाभेला	नितु गर्तौला	कास्की
४.	लैडिक हिंसा	पोखरा महानगरपालिका १६	मोहन काफ्ले	कास्की
५.	अपाङ्गता र मानव अधिकार	कास्की नेत्रहिन संघ	खिमलाल सुवेदी	कास्की
६.	मानव अधिकार परिचय	कोपिला नेपाल	नितु गर्तौला	कास्की
७	व्यवसाय र मानव अधिकार	आयोग, मुख्यमन्त्री कार्यालय र विभिन्न संघसंस्था	खिमलाल सुवेदी	कास्की
८	महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० कार्यान्वयन अवस्था	जिल्ला समन्वय समिति, कास्की	मोहन काफ्ले	कास्की

रेडियो, टेलिभिजन कार्यक्रममा सहभागिता

क्र.सं	विषय	संचार संस्था	सहभागी कर्मचारी
१	७६औ अन्तराष्ट्रिय मानव अधिकार दिवसको अवसरमा मानव अधिकार सम्बन्धी रेडियो संवाद	एभ्रेष्ट एफ.एम	खिमलाल सुवेदी

.मानव अधिकार सम्बन्धी सन्देशमुलक गीत प्रशारण :

८. सुचनाको हक सम्बन्धी कार्य

- सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सुचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ वर्मोजिम नियमित सुचना प्रकाशित गरिएको ।
- कार्यालयमा सुचना माग गरी निवेदन दिनेलाई नियम अनुसार सुचना उपलब्ध गराईएको ।

९. यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु :

क्र.सं.:	नाम र थर :	पद :
१.	नीतु गतौला	सहसचिव/ कार्यालय प्रमुख
२.	श्री खिमलाल सुवेदी	मानव अधिकार अधिकृत
३.	श्री मोहन काफ्ले	मानव अधिकार अधिकृत
४.	श्री टंक प्रसाद खनाल	मानव अधिकार अधिकृत
५.	श्री सरोज गौली	मानव अधिकार अधिकृत
६.	श्री मुक्तिराम सुवेदी	लेखा अधिकृत
७.	श्री कृष्णप्रसाद अधिकारी	सहायक प्रथम
८.	श्री मुकेश घिमिरे	नायव सुव्वा
९.	श्री महेश गौतम	सूचना प्रविधि सहायक
१०.	श्री हरि तामाङ	सवारी चालक
११.	श्री कुमार तामाङ	सवारी चालक
१२.	श्री देवु खवास	कार्यालय सहयोगी
१३.	श्री लक्ष्मण राना	कार्यालय सहयोगी
१४.	श्री दामोदर पौडेल	सुरक्षा गार्ड
१५.	श्री गौतम रणपाल	सुरक्षा गार्ड

